

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»**

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА

«ЕКОНОМІКА»

Третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
за спеціальністю 051 «Економіка»
галузі знань 05 «Суспільні та поведінкові науки»
Кваліфікація: доктор філософії з економіки

(Із змінами, внесеними згідно з наказом від 01 вересня 2023 року № 438/од1)

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою Державного університету
«Житомирська політехніка»

Віктор ЄВДОКИМОВ
протокол від «01» вересня 2023 р. № 12)

Освітня програма вводиться в дію
з «04» вересня 2023 р.

Віктор ЄВДОКИМОВ
(наказ від «01» вересня 2023 р. № 438/од1)

Житомир – 2023

Освітньо-наукова програма затверджена Вченою радою Державного університету «Житомирська політехніка» від 11 серпня 2023 р., протокол № 11. Освітньо-наукова програма введена в дію з 01 вересня 2023 р. наказом ректора від 16 серпня 2023 р. № 399/од

Освітньо-наукова програма (із змінами) затверджена Вченою радою Державного університету «Житомирська політехніка» від 01 вересня 2023 р., протокол № 12. Освітньо-наукова програма (із змінами) введена в дію з 04 вересня 2023 р. наказом ректора від 01 вересня 2023 р. № 438/од1

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-наукова програма «Економіка» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за спеціальністю 051 «Економіка» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки», кваліфікація «доктор філософії з економіки» розроблена робочою групою у складі:

МОРОЗ Юлія	гарант освітньої програми, професор кафедри національної безпеки, публічного управління та адміністрування, д.е.н., професор
СВІРКО Світлана	завідувач кафедри національної безпеки, публічного управління та адміністрування, д.е.н., д.н.держ.упр., професор
АХРОМКІН Євген	професор кафедри національної безпеки, публічного управління та адміністрування, д.е.н., професор
ДЖИГОРА Ольга	доцент кафедри національної безпеки, публічного управління та адміністрування, к.е.н., доцент
ВЛАСЮК Тарас	професор кафедри міжнародних відносин і політичного менеджменту, д.е.н., професор
КОБИЛИНСЬКА Тетяна	професор кафедри національної безпеки, публічного управління та адміністрування, д.е.н., доцент, заступник начальника Головного управління статистики у Житомирській області
ЗАВАЛІЙ Тетяна	старший викладач кафедри менеджменту, бізнесу та маркетингових технологій, доктор філософії за спеціальністю 051 «Економіка», випускниця освітньо-наукової програми «Економіка»
КОВПАКА Анастасія	асистент кафедри національної безпеки, публічного управління та адміністрування, здобувачка освітнього ступеня доктор філософії за спеціальністю 051 «Економіка»

1. ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ

1 – Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структура підрозділу	Державний університет «Житомирська політехніка» Факультет національної безпеки, права та міжнародних відносин Кафедра національної безпеки, публічного управління та адміністрування
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Рівень вищої освіти – третій (освітньо-науковий) Ступінь вищої освіти – доктор філософії Галузь знань – 05 «Соціальні та поведінкові науки» Спеціальність – 051 «Економіка» Кваліфікація – доктор філософії з економіки
Офіційна назва освітньої програми	Економіка
Обсяг освітньої програми	240 кредитів ЄКТС (обсяг освітньої складової – 60 кредитів), термін навчання – 4 роки
Наявність акредитації	Відсутня
Цикл /рівень	НРК України – 8 рівень, FQ-ЕНЕА – третій цикл, EQF-LLL – 8 рівень
Передумови	наявність диплому магістра
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	До наступного планового оновлення
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://ztu.edu.ua/
2 – Мета освітньої програми	
Підготовка висококваліфікованих та конкурентоспроможних фахівців ступеня доктора філософії в галузі суспільних та поведінкових наук за спеціальністю 051 «Економіка», які здатні продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у сфері економіки, здійснювати науково-педагогічну діяльність, проводити власні наукові дослідження, результати яких мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики, здійснювати апробацію та впровадження наукових результатів.	
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація)	Галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» Спеціальність 051 «Економіка» <i>Об'єкт діяльності (дослідження):</i> теорія, методологія наукових досліджень, феномени, явища і проблеми сучасних економічних процесів та систем. <i>Цілі навчання:</i> набуття здатності продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у сфері економіки, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики <i>Теоретичний зміст предметної області:</i> загальні закони, закономірності та тенденції соціально-економічного розвитку, мотивація та поведінка суб'єктів ринку; теорії мікро-, макро- і міжнародної економіки; кількісні методи в економічних дослідженнях; інституціональний, міждисциплінарний та історичний аналіз соціально-економічних явищ та процесів; розробка та обґрунтування економічних рішень; регулювання та управління багаторівневими господарськими системами.

	<i>Методи, методики та технології:</i> методи мікро- та макроекономічних досліджень, комп'ютерного моделювання економічних систем, статистичного аналізу, прогнозування, управління проектами, цифрові технології, методи і технології науково-педагогічної діяльності. <i>Інструментарій та обладнання:</i> інформаційно-комунікаційні системи, спеціалізоване програмне забезпечення, прилади та обладнання, необхідні для виконання наукових досліджень у сфері економіки
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-наукова
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Науково-прикладні дослідження, спрямовані на удосконалення існуючих та створення нових науково-методичних підходів, методів, концепцій, стратегій тощо, що матимуть широке практичне застосування в економічній науці. Ключові слова: економічна система, світова економіка, національна економіка, оборонна економіка, економічний розвиток, економічна політика, глобалізація, євроінтеграція, економічне зростання, інноваційна модель економічного розвитку.
Особливості програми	Освітньо-наукова програма фокусується на дослідженні проблем оборонної економіки як важливої складової національної економіки держави, вивченні підходів до формування військово-економічних, фінансових, ресурсних потенціалів іноземних держав та розробці механізмів імплементації світового досвіду у вітчизняну практику, що зумовлено викликами та загрозами національній безпеці України внаслідок військової агресії. Навчання базується на дослідженнях із застосуванням загальнонаукових і спеціальних методів, постановці дослідницьких завдань та їх реалізації під час роботи над дисертацією та в процесі науково-педагогічної практики. Освітньо-наукова програма передбачає можливість проходження наукового стажування в зарубіжних закладах вищої освіти, з якими укладено угоди про академічну мобільність та співпрацю у сфері наукових досліджень. Набуття здобувачами універсальних навичок дослідника, здобуття глибинних знань зі спеціальності, оволодіння загальнонауковими (філософськими), мовними та викладацькими компетентностями забезпечується логічною структурою освітньо-наукової програми та змістом навчальних дисциплін.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Працевлаштування на посадах наукових і науково-педагогічних працівників в наукових установах і закладах вищої освіти, інших посадах, що потребують кваліфікації доктора філософії з економіки, зокрема на посадах наукових консультантів, експертів, аналітиків у дослідницьких установах і підрозділах підприємств, установ, організацій. Посади за національним класифікатором України «Класифікатор професій» ДК 003:2010: 1210.1 Керівники підприємств, установ та організацій 1237 Керівники науково-дослідних підрозділів та підрозділів з науково-технічної підготовки виробництва та інші керівники 1237.1 Головні фахівці - керівники науково-дослідних підрозділів та підрозділів з науково-технічної підготовки виробництва та інші керівники

	1237.2 Начальники (завідувачі) науково-дослідних підрозділів та підрозділів з науково-технічної підготовки виробництва та інші 1238 Керівники проектів та програм 1239 Керівники інших функціональних підрозділів 13 Керівники малих підприємств (Директор) 1475.4 Консультант з питань комерційної діяльності та управління 2310 Викладачі університетів та вищих навчальних закладів 2310.1 Професори та доценти 2310.2 Інші викладачі університетів та вищих навчальних закладів 2414 Професіонали з питань фінансово-економічної безпеки підприємств, установ та організацій 2414.1 Наукові співробітники (фінансово-економічна безпека підприємств, установ та організацій) 2414.2 Професіонали з фінансово-економічної безпеки 2441 Професіонали в галузі економіки 2441.1 Наукові співробітники (економіка) 2441.2 Економісти Випускник може обіймати інші посади відповідно до професійних назв робіт, що характеризуються спеціальними професійними компетентностями. Випускники освітньо-наукової програми «Економіка» можуть працювати в державних профільних інституціях та міністерствах, зокрема в Міністерстві фінансів України та його територіальних підрозділах, органах Державної казначейської служби України, органах Державної аудиторської служби України, на державних і комунальних підприємствах на посадах, пов'язаних з організаційно-управлінською та економічною діяльністю
Подальше навчання	Здобуття наукового ступеня доктора наук, здобуття додаткових кваліфікацій у системі освіти дорослих.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Викладання та навчання здійснюється на основі проблемно-орієнтованого та студентоцентрованого підходу у формі лекцій, семінарів, практичних занять, самостійної роботи, консультацій з викладачами, ознайомлення із науковими працями в науково-метричних базах, опрацювання літератури в бібліотеці Державного університету «Житомирська політехніка». Навчання з використанням елементів дистанційних та інтерактивних технологій навчання. Здобувачі проходять педагогічну практику за професійним спрямуванням, беруть участь в підготовці навчально-методичного забезпечення фахових дисциплін як асистенти викладача
Оцінювання	Освітня складова програми. Система контролю оволодіння аспірантами дисциплінами освітньо-наукової програми складається з поточного та підсумкового видів контролю. Поточний контроль знань аспірантів має на меті отримання оперативних даних про рівень знань аспірантів і якість навчально-пізнавальної діяльності на заняттях. Підсумковий контроль знань у вигляді екзамену / заліку проводиться як форма оцінювання рівня засвоєння аспірантом теоретичного та практичного матеріалу з окремої навчальної дисципліни. Для ефективної перевірки рівня сформованості у аспіранта компетентностей з певної навчальної дисципліни застосовується комплекс методів: усне опитування, письмовий тестовий контроль, а також методи самоконтролю та самооцінки. Вибір методів контролю залежить від змісту навчального матеріалу, вимог до рівня знань аспірантів (екзамен / залік). На екзаменах рекомендується поєднувати методи контролю (тести, практичні задачі) з письмовою перевіркою та усним захистом результатів. Захист звітів з науково-педагогічної практики.

	Наукова складова програми. Оцінювання наукової діяльності аспірантів здійснюється на основі кількісних та якісних показників, що характеризують підготовку наукових праць, участь у наукових конференціях, підготовку окремих частин дисертації відповідно до затвердженого індивідуального плану наукової роботи аспіранта. Звіти аспірантів, за результатами виконання індивідуального плану, щороку затверджуються на засіданні кафедр та вченій раді університету з відповідною рекомендацією. Мультимедійна презентація результатів дисертаційного дослідження на науковому семінарі. Публічний захист дисертації у спеціалізованій вченій раді.
6 - Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у сфері економіки, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК03. Здатність працювати в міжнародному контексті. ЗК04. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК05. Здатність розв'язувати комплексні проблеми економіки на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності. ЗК06. Здатність до комунікабельного спілкування з колегами як на національному, так і на міжнародному рівні для реалізації інноваційних проектів або вирішення наукових проблем. ЗК07. Здатність оцінювати можливі ризики, соціально-економічні наслідки управлінських рішень ЗК08. Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності
Спеціальні компетентності (СК)	СК01. Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання в економіці та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з економіки та суміжних галузей. СК02. Здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та/або інноваційних розробок українською та англійською мовами. СК03. Здатність використовувати сучасні методології, методи та інструменти емпіричних і теоретичних досліджень у сфері економіки, методи комп'ютерного моделювання, сучасні цифрові технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та науково-педагогічній діяльності. СК04. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у закладах вищої освіти. СК05. Здатність виявляти, поглиблено аналізувати та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері економіки з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень, у тому числі з питань європейської та євроатлантичної інтеграції. СК06. Здатність обґрунтовувати та готувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей розвитку соціально-економічних систем і процесів із застосуванням математичних методів та моделей

	СК07. Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні наукові проекти в економіці та дотичні до неї міждисциплінарні підходи, проявляти лідерство та відповідальність при їх реалізації; комерціалізувати результати наукових досліджень та забезпечувати дотримання прав інтелектуальної власності. СК08. Здатність адаптувати та впроваджувати в сфері обороноздатності передовий досвід країн, зарубіжних підприємств, ТНК, урядових та неурядових установ. СК09. Здатність до розробки сценаріїв і стратегій розвитку соціально-економічних систем СК10. Здатність досліджувати проблеми оборонної економіки та військово-економічних, фінансових, ресурсних потенціалів іноземних держав СК11. Здатність здійснювати техніко-економічний, фінансовий та стратегічний аналіз діяльності оборонних підприємств.
--	---

7 - Програмні результати навчання

РН01. Мати передові концептуальні та методологічні знання з економіки, управління соціально-економічними системами і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення фундаментальних і прикладних досліджень на рівні світових досягнень з відповідного напрямку.

РН02. Глибоко розуміти базові (фундаментальні) принципи та методи економічних наук, а також методологію наукових досліджень, створювати нові знання у сфері економіки з метою досягнення економічного та соціального розвитку в умовах глобалізації.

РН03. Розробляти та досліджувати фундаментальні та прикладні моделі соціально-економічних процесів і систем, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів у економіці та дотичних міждисциплінарних напрямках.

РН04. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу великих масивів даних та/або складної структури, спеціалізоване програмне забезпечення та інформаційні системи.

РН05. Пропонувати нові рішення, розробляти та наукові проєкти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі і фундаментальні та прикладні проблеми економічної науки з врахуванням соціальних, економічних, екологічних та правових аспектів; забезпечувати комерціалізацію результатів наукових досліджень та дотримання прав інтелектуальної власності.

РН06. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, теоретичні та практичні проблеми економіки державною та іноземною мовами, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних наукових виданнях.

РН07. Застосовувати інноваційні науково-педагогічні технології, формулювати зміст, цілі навчання, способи їх досягнення, форми контролю, нести відповідальність за ефективність освітнього процесу з дотриманням норм академічної етики та доброчесності.

РН08. Планувати і виконувати емпіричні та/або теоретичні дослідження у сфері економіки та з дотичних міждисциплінарних напрямів, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми

РН09. Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу, емпіричних досліджень і математичного та/або комп'ютерного моделювання, наявні літературні дані.

РН 10. Вміти працювати у міжнародному науковому просторі та виступати активним суб'єктом міжнародної науки для розв'язання різноманітних фахових вузькоспеціалізованих та загальних завдань, пов'язаних з науково-професійною діяльністю

РН 11. Аналізувати сучасні процеси і тенденції світової економічної глобалізації, оцінювати її вплив на розвиток національної економіки

РН 12. Розуміти роль оборонної економіки в забезпеченні національної безпеки держави, знати її структуру, механізми та закономірності функціонування як у мирний, так і у військовий час, а також вміти застосовувати ці знання для виявлення сучасних проблем оборонної економіки, дослідження механізмів формування військово-економічних, фінансових, ресурсних потенціалів іноземних держав та імплементації результатів досліджень у вітчизняну практику

РН 13. Вміти проводити техніко-економічний, фінансовий та стратегічний аналіз діяльності оборонних підприємств із використанням сучасних аналітичних інструментів, а також робити висновки за результатами здійснених досліджень

8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення	Проектна група: 5 докторів наук, професори, 1 кандидат наук, доцент, 1 доктор філософії Гарант – доктор економічних наук, професор Юлія МОРОЗ. Всі науково-педагогічні працівники, залучені до реалізації освітньої та наукової складової освітньо-наукової програми, є штатними співробітниками Державного університету «Житомирська політехніка», мають науковий ступінь і вчене звання та підтверджений рівень наукової і професійної активності, що відповідає вимогам ліцензійних умов.
Матеріально-технічне забезпечення	Матеріально-технічне забезпечення відповідає ліцензійним вимогам щодо надання освітніх послуг у сфері вищої освіти і є достатнім для забезпечення якості освітнього процесу.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Офіційний веб-сайт http://www.ztu.edu.ua . містить інформацію про освітні програми, навчальну, наукову і виховну діяльність, структурні підрозділи, правила прийому, контакти. Всі зареєстровані в Житомирській політехніці користувачі мають необмежений доступ до мережі Інтернет. Матеріали навчально-методичного забезпечення освітньо-професійної програми викладені на освітньому порталі: http://learn.ztu.edu.ua . Інформаційне та навчально-методичне забезпечення ОНП з підготовки здобувачів зі спеціальності 051 «Економіка» відповідає ліцензійним вимогам, має актуальний змістовий контент, базується на сучасних інформаційно-комунікаційних технологіях.

9 – Академічна мобільність

Національна кредитна мобільність	Індивідуальна академічна мобільність уможлиблюється в рамках міжуніверситетських договорів про встановлення науково-освітніх відносин для задоволення потреб розвитку освіти і науки з такими закладами вищої освіти України: Національним університетом «Дніпровська політехніка», Національним університетом водного господарства та природокористування, Івано-Франківським національним університетом нафти і газу; Університетом митної справи та фінансів; Сумським державним університетом імені А.С.Макаренка
Міжнародна кредитна мобільність	На підставі двосторонніх договорів Державного університету «Житомирська політехніка» про міжнародну академічну мобільність: Університет Марібору (м. Марібор, Словенія), Неапольський університет ім. Фрідеріка II (м. Неаполь, Італія), Анатолійський університет (м. Ескішехір, Туреччина), Університет Думлупінар (м. Кутах'я, Туреччина), Університет М. Коперніка (м. Торунь, Польща), Краківський Університет ім. Анджея Фрича Моджевського (м. Краків, Польща)
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Навчання на загальних засадах, визначених Правилами прийому до Державного університету «Житомирська політехніка» на відповідний рік, приймаються іноземні громадяни та особи без громадянства на умовах контракту, які мають документ про здобутий рівень освіти та відповідний рівень успішності.

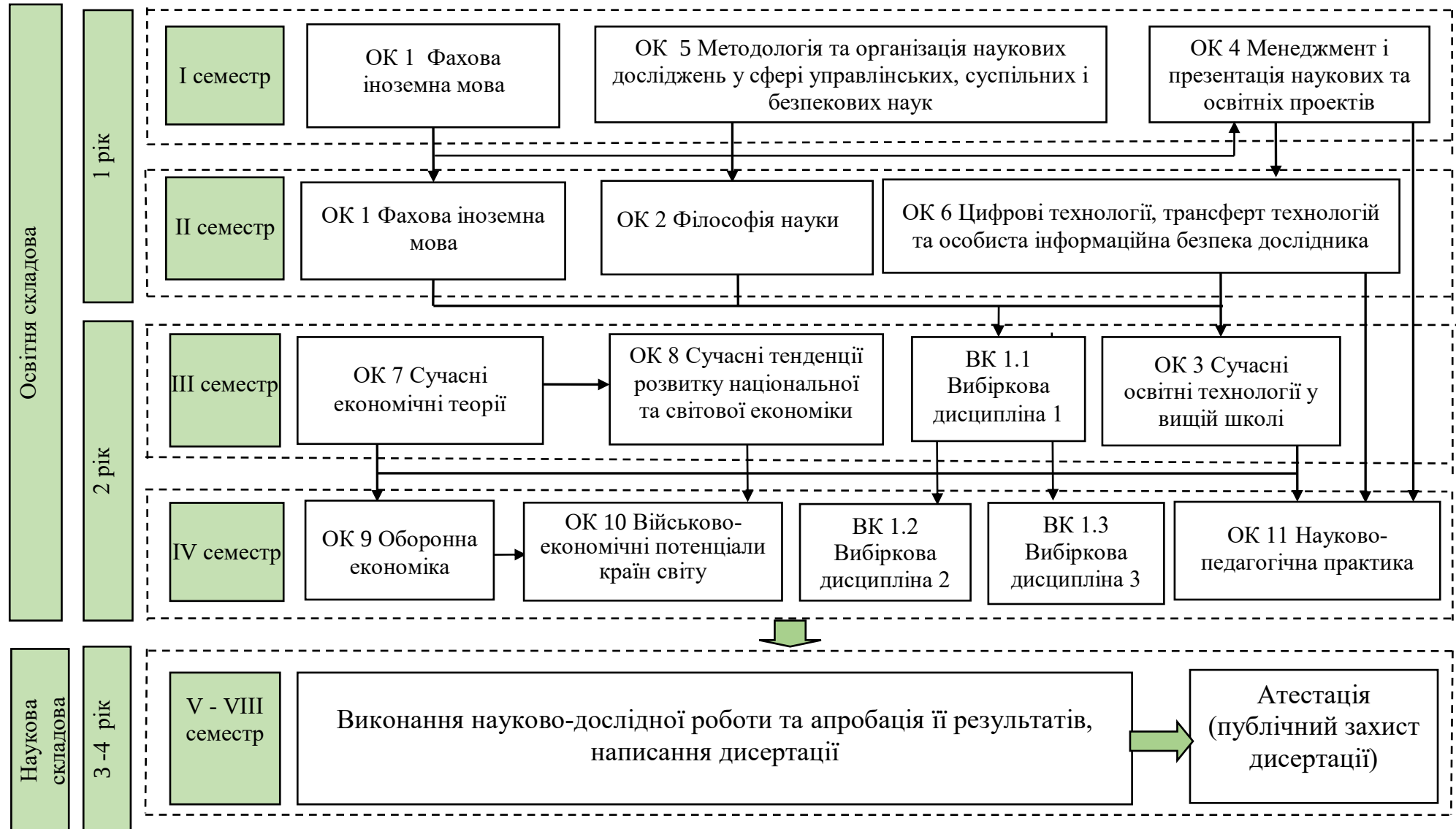
2. Перелік компонентів освітньо-наукової програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонентів освітньої складової освітньо-наукової програми

Код н/д	Компоненти освітньо-професійної програми (навчальні дисципліни, курсові проекти / роботи, практики, кваліфікаційна робота)	К-ть кредитів	Форма підсумкового контролю
Обов'язкові компоненти ОП			
OK1	Фахова іноземна мова	8	Залік, Екзамен
OK2	Філософія науки	5	Екзамен
OK3	Сучасні освітні технології у вищій школі	3	Екзамен
OK4	Менеджмент і презентація наукових та освітніх проектів	3	Залік
OK5	Методологія та організація наукових досліджень у сфері управлінських, суспільних і безпекових наук	3	Залік
OK6	Цифрові технології, трансферт технологій та особиста інформаційна безпека дослідника	3	Залік
OK7	Сучасні економічні теорії	4	Екзамен
OK8	Сучасні тенденції розвитку національної та світової економіки	4	Екзамен
OK 9	Оборонна економіка	3	Екзамен
OK10	Військово-економічні потенціали країн світу	3	Екзамен
OK11	Науково-педагогічна практика	6	Диф. залік
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		45	
Вибіркові компоненти			
BK1.1	Дисципліна 1	5	Залік
BK1.2	Дисципліна 2	5	Залік
BK1.3	Дисципліна 3	5	Залік
Загальний обсяг вибірових компонент		15	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		60	

*Обирається 15 кредитів, допускається заміна на навчальні дисципліни інших рівнів освіти, за умови дотичності до тематики дисертації та кредитів за вибором університету.

2.2. Структурно-логічна схема освітньо-наукової програми

3. АТЕСТАЦІЯ ЗДОБУВАЧІВ ТРЕТЬОГО РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здобувачів освітнього рівня доктора філософії здійснюється у формі публічного захисту дисертації.
Вимоги до дисертації на здобуття ступеня доктора філософії	Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним розгорнутим дослідженням, яке пропонує розв'язання комплексної проблеми в сфері економіки або на її межі з іншими спеціальностями, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики. Дисертація не повинна містити академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації. Дисертація має бути розміщена на сайті закладу вищої освіти (наукової установи).

4. МАТРИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ КОМПОНЕНТАМ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ

[illegible]

5. МАТРИЦЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ (ПРН) ВІДПОВІДНИМИ КОМПОНЕНТАМИ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ

[illegible]